Nro 130.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Imperatora Całey Roſsyi.

z Wilna VS. 19 Grudnia 1799 *w Poniedziałek*

z Wiednia 14 Grudnia z Gazety Wiedeńskiey.

W Pismach naszych znayduiemy krótki lecz bardzo dokładny dziennik czynności Jnſtitutu narodowego w Egipcie, które ponieważ ſtosuią ſię do rozkrzewienia nauk, i dokładnego poznania kraiow mniey znaiomych Europeyczykom, wzmiankę o nich uczynić wypada.

Andreoſsi z niebespieczeńſtwem i trudnością dokończył mappę morza Egiptſkiego; Berthollet oglądał solne ieziora, które z czasem handlowi kraiowemu nie mały zyſk przyniosą. Nouet i Mechain naznaczyli ſzerokość Geograficzną Alexandryi, Cairu, Damiette, Rosette, Suez, Salachie i innych miaſt wielu. Peyre rozmierzył kanał Suez; Lefevre i Malus kanał Moes; Laforey kanał Abumaneg i ten co wodę do Alexandryi prowadzi.

Geoffroi uważał owady w kraiu puſtym i ryby Nilowe; Delille rośliny niżſzego Egiptu; Arnolet i Chapuy byli w Cosseir ſzukaiąc mineralow; Gierd oglądał kanały wyżſzego Egiptu; Denou rysował nieznane dotąd zabytki nayodlegleyszey ſtarożytności. Conte założył wiatraki; Beauchamp zrobił kalendarz pięcioraki, Rzymſki, Grecki, Francuzki, Koptow i Turecki. Saviani zbierał owady na puſtyniach i w Siryi. Monge nakoniec i Berthollet zatrudniali ſię wſzyſtkim, cokolwiek do rozkrzewienia nauk i kunsztow ſłużyć może.

Goniec od Generała Kawaleryi Melas przysłany, przywiozł proiekta iego względem prowadzenia dalszey woyny. Wszyſtko teraz póydzie z nieſkończoną łatwością, gdy iuż całe Włochy i naywarownieysze twierdze w ręku trzymamy. W nadgrodę waleczności tylekroć okazaney w bitwach, Cesarz Jmć krzyżem orderu woiennego Maryi Tereſsy zaszczycić raczył Generałow Froelich i Elsnitz. O przybyciu spodziewanym Officyera Francuzkiego, który zawieszenie broni miał podpisać, mówić przeſtano; słychać, że Król Jmć dwoch Sicilii wkrótce odwiedzi Cesarza Jmci.

O Elekcyi nowego Papieża w Wenecyi, iak rychło naſtąpi, niema pewności; podobno iednak odłożona będzie do nieiakiego czasu, dla porozumienia ſię z Hiszpańſkim Dworem, który iak dobrze wiadomo, oświadczył tego uznawać który w Rzymie obrany zoſtanie. Kardynał Migazzi dla ſłabego zdrowia do Wenecyi nie poiedzie. Jeden więc z Auſtryackich wnidzie do Conclave Kardynał Herzan, któremu Cesarz Jmć konferować raczył iedno z wakuiących Biſkupſtw Węgierſkich.

Garnizonowi naszemu ruszać w pole kazano; niektóre bataliony iuż wyszły. Werbunek w ſtolicy i na Prowincyach idzie z nadzwyczaynym pośpiechem; ſłychać że wkrótce woienny podatek na wszyſtkich całey Monarchii mieszkańcow, zwykłym porządkiem rozpisany będzie.

z Paryża 4. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Mówiliśmy dawniey o przenieſieniu Emigrantow z Lille do Ham zamku; nayznacznieyſi byli: Xiążę de Choiseul, Vibraye, Montmorency. Prowadzono zaś wszyſtkich związanych, kaydanami obciążonych, z oſtatnią nieludzkością bez względu na wiek i zdrowie. Przydani na ſtraż żołnierze roſkaz mieli ſtrzelać i bagnetem przebiiać, ieśliby ſnadź więzień z drogi chciał zboczyć: Xiążę de Choiseul tak upartym rządu Francuzkiego prześladowaniem tknięty, proſił Generała Pille, ażeby te męki rychłą przynaymniey śmiercią zakończyć pozwolono; odpowiedzi nie otrzymał.

Generał Clarke, który był Szefem Departamentu topograficznego za rządow pamiętnych Carnota, dziś na dawne mieysce powrócił. O talentach młodzieńca tego wielka ieſt opinia. Był przyiacielem Carnota Direktora, bydź nieprzeſtał ſtronnikiem tułacza i wygnańca, bo o loſie iego żadney

dotąd niema pewności. Wyniesienie Clarka na urząd bardzo ważny pokazuie, że dziś nie wierzą, iak wierzono r. 1797, że Barthelemy. Pichegru, Carnot, Villot, Villaret, Boiſsy &c myślili rząd dawny przywrócić.

Konsulowie zewsząd odbieraią powinszowania rewolucyi szczęśliwie zaczętey. Sieyes odpowiadaiąc na mowę Deputowanych, te między innemi rzekł słowa: ieżeli wszyscy dobrzy obywatele Konsulom swoim w trudnym dziele dopomagać zechcą, Francya po chwili będzie czym bydź powinna. Miniſter policyi Reprezentantom i innym od Deportacyi uwolnionym naznaczył iuż mieysca na których mieszkać powinni. General Jourdan z przyiacielem Talot oddala ſię mil tylko 15 od Paryża.

Buonaparte zganił i odrzucił ubior urzędowy, iaki dla Konsulow przepisać chciano, ponieważ bóty i czapki czerwone bydź miały. Kollekcyą medalow z Rzymu przywiezioną ocenić, wartość oney w gotowiźnie między wygnanych ze Włoch patriotow rozdać kazał. W adminiſtracyi ſkarbu publicznego raz pierwszy oszczędność widzieć ſię dała; Reprezentantom od Konsulow posłanym do wielu Departamentow na uſtanowienie porządku, nie więcey dano, iak 2 tyſiące liwrow na każdego.

Buonaparte kilko tygodniami przed ſwoim z Egiptu wyiazdem wysłał do Europy eſkadrę z 3 fregat złożoną pod Admirałem Perée, na którey powracało do Oyczyzny 1200 Francuzow chorych lub ranionych. Wszyſtkie ſtatki nasze wpadłszy między 11 Angielſkich liniowych nie daleko Toulonu, poddać ſię muſiały; lud w Nice na ląd wysadził nieprzyiaciel. Perée ſtanoł przed ſądem woyſkowym. Ten iednomyślnością głosow uznał niewinność Officyera; prezyduiący Thevenard ſzpadę mu wrócił według zwyczaiu.

Wiadomo ieſt iakim ſposobem zwołani przez Konsulow Bankierowie powolność oświadczyli na wypłacenie potrzebnych rządowi 12 millionow; iuż prawie wszyscy gotowizną wyliczyli ſummy przyrzeczone; nabywaiąc prawo do wdzięczności publiczney, maią inne niemniey niezaprzeczone upomnienia ſię o dopełnienie obietnicy przez rząd uczynioney, że pomieniona ſumma da wkrótce pokoy RPtey, ocali życie kilkukroć tyſiącom obywateli, &c. Lecz o tym pokoiu dziś głucho w naszey ſtolicy; lękać ſię zaczynamy, ażeby ten mniemany pokoy nie był tylko późną obietnicą ſtrony goruiącey na omamienie i pociągnienie ślepego gminu.

Bourgoing naznaczony ieſt posłem u Dworu Duńſkiego. Grouvelle z Coppenhagi przeydzie na poselſki urząd do Batawow. General Beurnonville do Berlina. Ten w r. 1792 zoſtaiąc w obozie Generała Dumourier zasłużył ſobie u wodza na pochwałę znamienitą. Gdy potym kilkakroć miał oddzielną kommendę, chociaż nigdy nic pamiętnego nie dokazał, nigdy przecie pobitym i do ucieczki przymuszonym niebył, ani też ſtracił armaty.

Wezwany do miniſterium woiennego po oddaleniu Pacha, wprowadził do obozow karność wygnaną i porządek, żołnierſkie potrzeby pilnie opatrywał. Gdy iuż rzecz iasna była, iż General Dumourier powſtać przeciw rządowi Pa[illegible]ſkiemu zamyśla, Beurnonville do armii północney wysłany, w areszt wzięty, i Xiążęciu de Coboburg wydany, 3 letnie bliſko więzienie muſiał wytrzymywać. Uwolniony, krótko nad Renem kommenderował r. 1796 po oddaleniu ſię Jourdana.

Zdrowie pracą zwątlone służyć mu w obozach nie pozwoliło; kommenderował iednak armią na żołdzie Hollenderſkim będącą, był Angielſkiey Jnspektorem. We wſzyſtkich urzędach pokazał ſię przyiacielem cnoty, poczciwie ſię ſprawował, nikomu krzywdy wyrządzić nie pozwolił; przez co ziednał ſzacunek powszechny. Na tym mieyscu do którego dziś ieſt przeznaczony, pokaże ieśli do ſprawowania intereſsow politycznych ma ſposobność.

Miniſter policyi Fouché pisał do wſzyſtkich Adminiſtratorow liſt okolny, zachęcaiąc obywatelow, ażeby ſpokoynie czekali końca rewolucyi. Ludzie powiada, którzy dotąd prześladowali współziomkow, niech wiedzą nakoniec, że ołtarz ſprawiedliwością iedyną dziś ieſt dla wſzyſtkich ucieczką; nie powinni ſpodziewać ſię fanatycy wprowadzenia do kraiu religii drugich nie cierpiącey; rząd wszyſtkim równą da opiekę. Emigranci nakoniec niech ſzukaią ſpoczynku i pokoiu daleko od Oyczyzny, do którey powrót ieſt im zagrodzony na wieki.

Ze wszyſtkich obywatelow aresztowanych w dzień rewolucyi, ieden tylko Karol Hesse nie otrzymał wolności. General Murat zoſtał kommendantem gwardyi Konsulow z 1200 ludzi złożoney. Latouche Treville przedtym Admirał, dawno iuż oddalony od służby, dziś do niey powrócił, i ma otrzymać kommendę w Breſteńſkiey Flotcie. Tym ſposobem codziennie do usług publicznych Konsulowie przyimuią wielu obywatelow przez Direktoryat zkrzywdzonych lub wygnanych z kraiu.

Z Departamentu Ain batalion posiłkowy ciągnoł ku Renowi. Niedoſtatek opatrzenia żołnierzowi potrzebnego to ſprawił, iż 200 ludzi do domow powróciło. Takie są ſkutki zadawnionego nierządu; obaczemy iaką odmianę do adminiſtracyi wprowadzić zdoła Berthier. General Moreau wkrótce wyieżdża na kommendę do Szwaycarow: częſte miewa rozmowy z Konsulami; Maſſena z Zurich do armii Włoſkiey temi dniami pośpieſzyć koniecznie muſiał.

Obecność tam iego będzie wielce potrzebna. Czynił co mógł Championnet, lecz podobno nic nie ſprawił. O rewolucyi *Paryſkiey* uwiadomiony, doniosł żołnierzom, iż odtąd mogą bydź pewni żołdu, odzienia, i żywności. *Sam* znayduie ſię w Genui; diwizya Duhem do Embrun powróciła *Przyganiaią* pomienionemu wodzowi, że przed oſtatnią z Melasem rosprawą, woyſka ſwoie zbyt rozrzucił, co było przyczyną, żeśmy nigdzie dość mocnemi nie byli do pokonania nieprzyiacioł. Albo iego usprawiedliwi Maſsena, albo też o błąd przekona.

General *Hedouville* z niektóremi Szuanow naczelnikami zawarł broni zawieszenie na prawym brzegu rzeki Loire, iak dawniey toż ſamo uczynił na lewym; czyni w rapportach nadzieię przywrócenia pokoiu zupełnego Departamentom zachodnim, ieżeli tylko na to zezwoli Frotte Wódz naywyżſzy. Nim to naſtąpi, insurgenci i republikantſkie woyſka niszczą, cokolwiek woyna domowa r. 1793 zaczęta, w r. 1796 przez Generała Hoche dokończona nietkniętego zoſtawiła.

Z Departamentu Manche wiadomość mamy, że Szuanowie w la Foſse porażeni zgromadzili ſię do lasu S. Severe; Buays na czele ſwoiey diwizyi przeleciał nie raz Departamenta Orne, Mayenne, Jlle Vilaine; Frotte wtargnoł do Bretannii, zamyślaiąc podobno Avranches opanować. gdziekolwiek przyidą rokoszanie, wybieraią konie, ludzi. broń, i pieniądze Rząd lęka ſię nieſkończenie, a żeby woyſka nieprzyiacielſkie na wyspach Jersey i Guernesey będące nie przybyły na pomoc Roialiſtom.

Chcąc poznać co to ſą woyny domowe, dość wiedzieć naſtępuiący przypadek. Niedawno Departamentu Mayenne obywatel nienawiſtnego ſobie ſąsiada oſkarżył przed Adminiſtratorami że ieſt szuanem, fałszywie; ten nie mieszkaiąc rozſtrzelany zoſtał. Brat zamordowanego udał ſię do Szuanow, zebrał 40 ludzi, napadł na dóm oſkarżyciela, trzech iego ſynow zabił, maiątek zabrał ruchomy, a z odnieſioney zemſty wesoł, uszedł w lasy widząc nadchodzącą pomoc woyſkową.

Duchowny z Departamentow Belgickich deportowany do Gwianny, w liście do krewnych i przyiacioł opiſał wſzyſtkie przykrości, iakich doznał z wielo towarzyſzami w przeprawie morſkiey, i ſtanowſzy na mieyſcu wygnania. Jeſt to dziennik podobny do wydanego przez Ramela, wktórym wyrażone ſą ſzczeguły podróży Generała *Pichegru*, Barthelemy, i innych. Z Belgow ledwie człowiek piąty w życiu zoſtał niektórych w oſadzie puſtey dzikie zwierzęta pożarły; innych utrzymuie w życiu nadzieia.

Konſulowie naſi, mianowicie *Sieyes*, pracuią nad ukonczeniem nowey konſtitucyi, iaka będzie z odgłoſow publicznych wypiſuiemy. Zgromadzenie prawodawcze dzieli ſię na 2 Jzby; pierwſza od tyſiąca oſob praw proiekta piſze i układa; druga z 400ſ potwierdza lub odrzuca. Oprócz tego ſtanowi ſię zgromadzenie przyſięgłych Konſtitucyinych, 100 osob wynoſzące, 80 przez lud, 20 od rządu wybranych; tych obowiązkiem ieſt wybierać Reprezentantow z liſty od każdego Departamentu podaney.

Wſzyſtkie te urzędy 5 letnie będą ſeſsye trwać nie powinny nad 4 mieſiące w roku całym; pensya 12 tyſięcy liwrow na osobę, z których żadna innych obowiązkow przyimować nie może. Departamenta zoſtaią w dziſieyszych granicach. Każdy zachowa ſwoich Adminiſtratorow; tym do pomocy Rząd przyda delegowanego. Władza wykonawcza ſkładać ſię będzie z Naywyżſzego Rządcy i dwóch konsulow, których urzędowanie lat 5 trwać powinno.

Sądy będą troiakie: naprzód Sędziow pokoiu, powtóre ſądy miaſt większych; nakoniec Departamentowe. Elektorow obierać maią obywatele na zgromadzeniach pierwiaſtkowych, w miarę ludności; liſtę obranych przesłać trzeba do Adminiſtratorow, którzy zmnieyszoną według prawa oddadzą przyſięgłym Konſtitucyinym do wybrania Reprezentantow: Miniſtrow RPta mieć będzie 14. Według tego proiektu Francya nie wieleby odſtąpiła od dziſieyszego nierządu, i Konſtitucyi roku 3, która przecie lat 4 przetrwała.

Jnni mówią, że naprzód liczba obywatelow czynnych znacznie ſię zmnieyszy; żaden takim bydź nie może, kto nie płaci do ſkarbu 12 dniowey pracowitego człowieka zapłaty. Francya dzielić ſię ma na 25 wielkich Prefektur, te zaś na Kantony. Zgromadzenie pierwiaſtkowe chociażby nayliczniey sze, 100 osob tylko z pomiędzy ſiebie wybrać powinno; te znowu wybrać 10 nayzdatnieyszych, ażeby tym ſposobem liczba elektorow w narodzie całym do 5 tyſięcy osob zmnieyszoną zoſtała; z których nakoniec przyſięgli Konſtitucyini na wszyſtkie urzędy wyznaczać będą.

Ma bydź wprowadzony Oſtracizm; Obywatel niebespieczny dla wolności, ze względu nawet na enotę, talenta, i zasługi, przez przyſięgłych złożony z urzędu, nowym wyrazem, uazywać ſię będzie absorbé, i między przyſięgłemi zaſiadać musi, którzy do rządu żadnym ſposobem należeć nie mogą. Na czele władzy wykonawczey ma bydź Wielki Elektor, po nim dwóch Konsulow, ieden do kraiowych, drugi do zagranicznych intereſsow; woyſkowy ieden, drugi ze ſtanu ciwilnego.

Wielki Elektor może ich złożyć z urzędu. Rada ſtanu ſkładać ſię ma z 13 osob. między któremi 7. Miniſtrow. Zgromadzenie prawodawcze dzie

li ſię na izbę ſenatorſką od 220 mężow, i Tribunatu, w którey będzie tylko Reprezentantow 80. Ci do praw proiekta napiszą w obecności milczących Senatorow, do których należeć będzie odrzucenie lub uchwała niezwłoczna przez głosy ſekretne. Prawodawca każdy na lat 5 ieſt wybrany; obie izby odnawiać ſię maią tylko w części trzeciey.

Przyſięgli Konſtitucyini *na* mieysce ubywaiących Reprezentantow obiorą nowych z owey liczby 5 tyſięcy Elektorow od ludu wyznaczonych. *Przyſięgłych* będzie tylko 60; 20 *zaś* mieysc *wakować* powinno *dla* obywatelow absorbés nazwanych. Sędziowie dożywotni będą; &c. Chodzą po ręku inne proiekta, który z nich *prawdziwszy*, wkrótce doniesiemy; słychać albowiem, że *nowa* Konſtitucya ma bydź ogłoszona *za* dni kilk*a*, z przyłączeniem *na*wet imion wszystkich urzędnikow kraiowych.

*P*ewnieysza ieſt wi*a*domość wyżey umieszczon*a* o *za*wieszeniu broni *zawar*tym z Szuanami. Generał en chef armii Angielſką zwaney Hedouville doniosł o tym w prokl*a*m*a*cyi do n*a*rodu z Angers 24 liſtopad*a*. Szczęśliwe, powi*a*da, odmiany w rządowych osobach, *da*dzą wkrótce pokoy pożądany za granicą i w kraiu. Kommiſsye pr*a*wod*a*wcze i Konsulowie nie rządząc ſię duchem ſakcyi, ſzuk*a*ią dobr*a* powszechnego; błysnęł*a* n*a*dziei*a* przyszłey ſzczęśliwości; iużeśmy podpis*a*li *za*wieszenie broni w Dep*a*rt*a*mentach RPtey *Za*chodnich, i t. d.

Liſt z Cap 30 Wrześni*a* *za*wier*a* ciekawe wi*a*domości o dzisieyszym ſt*a*nie wyspy S. Domingo. Trudno wierzyć, powi*a*d*a*. i*a*k nieszczęśliwe ſkutki dl*a* os*a*d Fr*a*ncuzkich spr*a*wił*a* niezgod*a* Gener*a*łow Toussaint i Rig*a*ud. Omyłk*a* tu ieſt Direktory*a*tu który chci*a*ł dwóch mieć Rządcow wyspy niepodległych ieden drugiemu, co *za*iſte bydź muſi*a*ło koniecznie źrzódłem wszelkiego bezpr*a*wi*a*. Z tey wodzow Murzyńſkich równości patrz co wynikneło,

Płoneła długo woyny domowey ogniem osada, i upadłaby nakoniec gdyby nieſzczęścia nie odwrócił roſtropny, pracowity, mężny, i pełen ludzkości Touſsaint. Rigaud wyniesiony do ſtopnia niepodległego przez Direktorow długo z tym ſię tail; lecz nakoniec zbuntowawszy lud przeciw Generałowi en chef na kilku mieyſcach, ſam z wybranym żołnierzem ruſzył w pole. Zdrada mu otworzyła bramy w Mole, Rabel, Bombarde; lecz nie długo tam ſię utrzymywał.

Gdy albowiem Port de Paix chce dobywać, przybył Touſsaint, nieprzyiaciela poraził, miaſta utracone pozyſkał, i pokoy zupełny Powiatom północnym i Zachodnim przywrócił. Zwycięztwo radością Europeyczykow napełniło i Murzynow; Generał en chef był nie raz w naywiękſzym niebeſpieczeńſtwie; iuż nawet kilkakroć ogłoszono że zginoł; iakoż w rzeczy ſamey bliſkim był zguby dnia iednego wpadłſzy w zasadzkę od nieprzyiacioł zgotowaną.

Kilkadzieſiąt ukrytych żołnierzy razem ognia dało; przecie wyſzedł tam nietknięty ſtraciwſzy kilka ludzi. Rigaud iuż od dawnego czasu nie ſłuchał Generała, ani nawet Kommiſaarza Roume; ten go nakoniec ogłoſił buntownikiem. Touſsaint całe ſiły przeciwko niemu zgromadza. Nikt nie wątpi że woyna wkrótce koniec weźmie, a Rigaud nieſpokoyny upaść muſi. tym czasem pod rządem dziſieyszym ſtan wyſpy nie może zwać ſię naygorſzy.

Zpalone oſady z popiołow powſtaią; zaniedbana długo uprawa roli zakwitła; wielkie mnóſtwo neutralnych okrętow napełnia wſzyſtkie porty; cukier i kawa mianowicie dla wielkiey obfitości w mierney ieſt cenie; byłaby nierównie wyżſzą, gdyby nas odwiedzać chciały ſtatki kupieckie z portow Francuzkich wyſłane; teraz prawie zapomniani od wſpółziomkow żyć, i bronić ſię muſiemy. Rigaud z towarzyſzami bardzo okrutny ieſt, mianowicie dla Europeyczykow; przetoż z Prowincyi orężem iego zaiętych, lud rozbiega ſię w rozmaite ſtrony.

Kommiſsya prawodawcza poſtanowiła, że podatek gruntowy w roku RPtey 8 nie ma wynosić nad 210 millionow osobiſty 30; zbytkowy od koni, karet, ſłużących zoſtaie ſię na dawnym ſtopniu; lecz biorący pensye ze ſkarbu nie płacić od nich nie powinni. Słychać że Touſsaint zchwytawſzy Generała Rigaud rozſtrzelać kazał niemieſzkaiąc. Moreau Namieſtnikami armii ſwoiey mieć będzie podług nowey uſtawy, Macdonalda nad Renem, Generała Lecourbe w Szwaycarach. Augereau miał kilka taiemnych konferencyi z Konsulem Buonaparte.

Tenże Konsul uſiłuie podnieść upadłe w narodzie naſzym fabryki iedwabne. Obywatelkom, zalecił ażeby muślinow i tym podobnych używać przeſtały, dla tego że z Anglii przychodzą; iakoż wiele osob ſtosowało ſię chętnie do woli rządowey. Konsulowie poſtanowili przeſłać wiele ludu na osadę do Egiptu. Dnia wczorayſzego na ten koniec w ſamym *Pałacu* Egalite zabrano 300 kobiet. Kommendant Hiſzpańſki nad granicą wydał Francuzkiemu kilkunaſtu dowodcow buntu niedawno w Departamentach Pyreneyſkich uśmierzonego, którzy w Catalonii zchronienia ſzukali.

Reszta w Dodatku.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 19. Grudnia 1799 *w Poniedziałek*

Dokończenie z Paryża.

Konsulowie dekret wydali kaſsuiąc okrutne i nieludzkie uſtawy bywſzych Direktorow przeciw osobom ſtanu Duchownego. Xięża krórzy wykonali przepiſaną prawem przyſięgę, beſpiecznie i ſpokoynie w kraiu zoſtaną, deportowanym nawet wolność dana, i powrot do Oyczyzny będzie pozwolony. Ktorzy unikaiąc deportacyi zchronili ſię za granicę lub w kraiu ſą utaionemi; przed Adminiſtratorami ſtanowſzy uſprawiedliwić powinni ſwoy poſtępek.

z Marselli 16 Liſtopada z Gazety Hamburgſkiey.

Przez kilka tygodni mieliśmy ſpokoyność w okolicach naſzych; dziś znowu kupy rokoſzanow, czyli raczey pod tym nazwiſkiem łotrow i zbóycow, kray cały ſtrachem napełniaią. Wczora trzech młodzieńcow powracało do miaſta; 2 śpiewali pioſnkę Republikantſką, milczał 3; pierwſzych zamordowano; oſtatni zdrow przybył. Na drogach publicznych nikt bespieczny nie ieſt Nie tylko prywatnych obywateiow zabiiaią Insurgenci, ale nawet gońcow RPtey, gdy ſtraży przydaney nie maią; czekamy, iakie roſkazy wyda kommenderuiący General Lannes dla przywrócenia porządku.

z Conſtantynopola 11 Listopada z Gazety Hamburgskiey

Deputowani wysp dawniey Weneckich, ktorzy do naſzey ſtolicy dawno iuż przybyli, chcąc ſię dowiedzieć, iaki los przeznaczony ieſt ich Oyczyznie przed kilko dniami audyencyą otrzymali u Miniſtrow Ottomańſkiey Porty, ktorzy na pytanie odpowiedzieli; że rzecz dotąd umówiona nie ieſt między Dworami zprzymierzonemi, i nie prędzey będzie podobno, aż przy podpiſaniu pokoiu powſzechnego, między Mocarſtwami do teraznieyſzey woyny wchodzącemi.

Eſkadra Turecka po długim krążeniu bliſko Palermo i na Siciliyſkich brzegach, powróciła ſzczęśliwie do ciaśniny Dardanelſkiey; pierwsza to ieſt z Tureckich, ktora w długiey żegludze żadnego okrętu nie ſtraciła; cała ſzkoda kończy ſię na poſtradaniu części prawie trzeciey maytkow; Kaimakan czyli Namieſtnik W. Wezyra w tey ſtolicy, ma bydź wkrótce odmieniony; ten urząd Ofiarowała Porta Kapitanowi Baſzy, który do przyięcia onego nie pokazuie wielkiey ochoty.

Między innemi przyczynami dla ktorych opóźniła ſię wyprawa na Egipt liczyć trzeba niezgodę między W. Wezyrem i Ghezzar Baſzą Akry; ten niechce woyſkiem ſwoim pomnożyć armii Ottomańſkiey ani też doſtarczać potrzebną żywność i wielbłądy. Porta ſtara ſię uſilnie poiednać dwóch Wodzow, ktorych wſpólnym ſtaraniem ma nadzieię odzyſkać utracone Prowincye Afrykańſkie z rąk nieprzyiacielſkich.

Biega u nas pogłoſka, że po oddaleniu ſię do Oyczyzny Generała Buonaparte, zaſtępca iego Kleber ofiarował W. Wezyrowi dobrowolnie opuścić Egipt pod tym iedynie warunkiem, ażeby w odwrócie armia Francuzka napaſtowaną nie była. Czekamy niecierpliwie potwierdzenia tak ważney wiadomości. O tym u nas nikt nie wątpi, że pomieniona wyżey armia od 40 tyſięcy, woyną i chorobami do 8 tyſięcy zmnieyſzona zoſtała.

Pokoy z Paſswanem Oglou baſzą Widdinu chociaż zerwany ieſzcze nie ieſt, nie ma nadziei aby trwał długo; zwłaszcza ieśli prawda co głoſzą, iż domaga ſię u W. Sułtana o głowę wielu znacznych osob, grożąc woynę rozpocząć. Lord Elgin Poseł W. Britanii przybył niedawno z bogatemi podarunkami dla Selima 3. Ten regencyom barbarzyńſkim ściśle zalecił, odtąd nie chwytać okrętow należących do Mocarſtw z Portą zprzymierzonych.

z Hagi 30 Liſtopada z Gazety Hamburgſkiey.

Niżſza izba zgromadzenia *Prawodawczego* przed dwóma tygodniami uſtawę na-

pisała naznaczaiąc kary bardzo ſurowe wſzyſtkim Batawom, którzy iakimkolwiek bądź sposobem oświadczyli życzliwość i przywiązanie, panuiącemu niegdy u nas Domowi Xiążąt Orange. Wyższa Jzba, idąc podobno za przykładem Francuzkich Konsulow, odrzuciła uſtawę, wyrażaiąc, iż Batawowie święcić uroczyście winniśmy pamiątkę oſwobodzoney Oyczyzny, zemſty nie ſzukaiąc z obłąkanych i nieſzczęśliwych wſpółziomkow.

Na to iednak mniey zważaiąc Direktorowie z urzędu ſkładać i do więzienia brać każą obywatelow, którzy pod czas Angielſkiego naiazdu, nie pokazali ſię gorliwemi. Nadgradzaiąc ile możność pozwala mieſzkańcom północney Hollandyi ſzkodę w domach bydle, &c poniesioną, Prawodawce kazali uwolnic ich od płacenia części zaległych podatkow, Direktorom zalecono otworzyć w całym kraiu ſubſkrypcyą, na poratowanie tych co wſzyſtko ſtracili.

— D: 7 Grudnia. Po wyiezdzie Generała en chef Brune, Kellerman obioł u nas kommendę naywyżſzą; ledwie dni kilka ſprawuiąc urząd mąż wſzyſtkim przypodobany, odbiera niespodzianie od Konsulow rozkaz ſtawienia ſię w *Paryżu*, i wyieżdża z iednym tylko Adiutantem; mieysce iego zaſtąpił tymczaſowie Desjardins z Generałow Diwizyinych naydawnieyſzy; o Kellermanie pewności niema czyli do nas powróci.

Większa ieſzcze wątpliwość o losie Generała en chef Brune; od dwóch dni biega pogłoſka potrzebuiąca potwierdzenia, że iadąc do Paryża w Departamentach Belgickich areſztowany zoſtał. Zgromadzenie Prawodawcze na seſsyi wczorayſzey ponowiło dawnieyſzą uſtawę, która zabrania do kraiu naſzego wprowadzać Angielſkie towary; zakaz ten ma ieſzcze trwać rok cały.

Od Litewſkiego Guberńſkiego Rządu ogłasza ſię.

1mo. Aby życzący ſobie nabyć wiecznością przez publiczną licytacyą maiątek Dubrowkę JW. Sółtana bywszego Marszałka Nadwornego Litewſkiego i Kawalera w Gubernii tuteyszey w Ptcie Słonimſkim leżący, maiący w ſobie duſz męſkich 38. i tyleż żeńſkich ze wszyſtkiemi do nich należącemi dobytkami, także z gruntami, Sianożęciami, lasem i różnym zabudowaniem z Exdywizyi na ſatysfakcyą długów Kommiſsyi Bankowey oddanego, ſtawili ſię dla targu do Rządu Guber: Litt: ſami, lub przez umocowanych Plenipotentow na termina, pierwszy 19 Xbra roku idącego, drugi Januarii 12. i trzeci Februarii 9. naſtępuiącego roku.

2do. Aby Dziedzice Ulman i Hornowſki ſami lub prawnie umocowanych od ſiebie Plenipotentow wysłali do Jnflantſkiego Guberńſkiego Rządu dla odebrania, pierwszy poddanego Kraucza, zbiegłego z Dworu Wilcenkowſkiego, a drugi Jana Bobrowſkiego ze wsi Mocyſki.

Na oſtatek gdy Kommiſsya wspólna przez Nayiaśnieysze Dwory dwa Cesarſkie i Królewſko-Pruſki do upadłych ſześciu Polſkich Bankow w Warszawie wyznaczona uwiadomiła, iż Ur: Maciey Łyszkiewicz ze wszyſtkiemi Wierzycielami ſwemi ugodził ſię, i takowa ugoda rezolucyą Kommiſsyi zatwierdzoną zoſtała, przez co do właśnictwa Maiątku całkowitego ſwego, i wolnego nim zarządzenia rezolucyą teyże Kommiſsyi zwróconym ieſt. Przeto Rząd Guberńſki Litewſki uwiadamiaiąc wszyſtkie Magiſtratury Gubernii Litewſkiey o takowym Ur: Macieja Łyszkiewicza ad Activitatem zwróceniu, aby też Magiſtratury iako ad Activitatem i wolnego Maiątkiem własnym zarządzania zwróconego, we wszelkich przypadkach uważany zaleca. Datt Mieſiąca Xbra 9. dnia 1799 roku.

W teraznieyſzym Mieſiącu zaczyna ſię Kwartalna prenumerata Kuryera Litewſkiego, na mieyscu wzięty kosztuie złł: 60, z Pacztą 80.